

ECONOMIA VERDA

ENERGIA

50%

s'han retallat les previsions de creixement de les energies renovables als EUA dels pròxims cinc anys

ANDREI RUDAKOV/BLOOMBERG

La indústria fòssil es resisteix a les renovables

L'energia verda només suposa el 0,1% de l'energia primera de les 250 empreses més grans de petroli i gas del món

Lorena Farràs Pérez

L'Agència Internacional de l'Energia acaba de retallar les previsions de creixement de les energies renovables als Estats Units per als pròxims cinc anys prop d'un 50%. La dada s'ha donat a conèixer la mateixa setmana que una investigació de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB) ha denunciat la implicació cada vegada més baixa de les principals companyies extractores de combustibles fòssils en projectes d'energies renovables. Concretament, l'estudi calcula que l'energia d'origen renovable amb prou feines representa el 0,1% de l'extracció d'energia primària de les 250 empreses de petroli i gas més grans del món.

Les dues informacions tenen una causa comuna: les polítiques contràries a la lluita contra el canvi climàtic del president dels Estats Units, Donald Trump, com també l'ambició climàtica més baixa de la Unió Europea. "Hi ha un gir antirenovables a les principals economies del món", afirma Ismael Morales López, responsable de política climàtica de la Fundació Renovables. "Trump –continua Morales López– fins i tot paralitza parcs eòlics, i tota aquesta incertesa regulatòria i política frena les inversions".

També és una qüestió de números, segons l'opinió de Marcel Llaveró Pasquina, investigador de l'ICTA-UAB i primer autor de

l'estudi. "Les energies renovables tenen un cost de producció més barat a l'hora de generar electricitat. Tot i això, una cosa és el cost i l'altra és el benefici i el retorn de la inversió", explica Llaveró Pasquina. "Com més renovables que s'instal·lin, més se satura el consum, perquè no hi ha prou demanda, i més baixa el rendiment i el retorn", argumenta l'investigador per justificar l'escàs interès de les companyies extractores de combustibles fòssils per invertir en projectes renovables.

A més, l'expert assenyalava que, "a diferència de l'electricitat, el petroli i el gas, són vectors energètics fàcilment transportables d'un continent a un altre", de manera que són més interessants

DADA

De les 250 empreses analitzades, només tenen algun projecte d'energies renovables en marxa un

20%

per a les firmes del sector.

La investigació de l'ICTA-UAB, que es basa en dades de la oenagè Global Energy Monitor, revela que només el 20% de les 250 companyies analitzades tenen algun projecte d'energia renovable en marxa. Si es compara amb el total de projectes renovables en curs, les principals empreses de petroli i gas del món només són responsables de l'1,42% dels projectes d'energies renovables existents. A escala nacional, Repsol i Moeve (antiga Cepsa) són les úniques empreses analitzades, amb unes dades semblants a la mitjana global. L'energia d'origen renovable representa únicament l'1,28% de l'energia primària que obté Repsol, mentre que en el cas de Moeve el percentatge ascendeix al 0,2%.

Davant aquesta realitat, l'autor de l'estudi demana que les companyies de petroli i gas deixin de tenir un seient a les taules de negociació on es prenen les decisions sobre el futur de la política climàtica i energètica. "Les inclouen com a suposats actors indispensables en la transició energètica, però ha quedat clar que no són part de la solució; al contrari, perquè tenen un conflicte d'interès molt evident, ja que el que volen és allargar l'era de l'extracció de combustibles fòssils".

A Piel blanca, combustible negro (Ed. Capitán Swing), l'activista suec Andreas Malm parla de capital fòssil, un concepte que defineix amb aquestes paraules: "És un foc que no s'apaga mai: el capital augmenta quan treuen carbó, petroli i gas de la terra i quan el cremen. Quan obté beneficis, es reinverteixen en el mateix cicle, a una escala més gran, de manera que s'emeten encara més quantitats de CO₂".

El petroli i el gas encara són molt rendibles a curt termini

La Xina, l'excepció

Les pitjors previsions en nous projectes d'energies renovables tenen una excepció: la Xina. Segons l'Agència Internacional de l'Energia, el país asiàtic ha instal·lat més energia solar i eòlica que la resta del món junt durant la primera meitat del 2025 i s'espera que el país continuï al capdavant. "Ens estan avançant per la dreta", adverteix Ismael Morales López, responsable de política climàtica de la Fundació Renovables.

Economia a les teves mans
Santiago Carbó

Catedràtic d'Anàlisi Econòmica de la Universitat de València i investigador de la Funcas

Senyals financers des de França

Des de les eleccions legislatives del juny del 2024, França s'ha vist sumida en una inestabilitat institucional profunda, amb una absència d'una majoria clara que ha convertit el Parlament en un espai de tensions constants entre blocs contraposats. L'Executiu ha encadenat governs breus de Michel Barnier, François Bayrou i Sébastien Lecornu, que han caigut perquè no han pogut proposar pressupostos viables. Lecornu ha rebut dues oportunitats aquesta setmana per formar govern, però la incertesa política continua en màxims. El país gal no n'és l'únic exemple, però sí el més notori. Els Estats Units, el Regne Unit, Itàlia o Espanya són altres casos, tot i que l'abast dels problemes sigui diferent. Potser el Regne Unit és el més semblant i curiosament el que més s'"encomana" de França per mitjà de les tensions financeres del deute públic. El seu primer ministre, Keir Starmer, està sota una pressió constant

Crisi
Per a Europa, el risc rau en un efecte dòmino financer, que tensi els mercats de bons sobirans

gairebé insuportable per errors propis i les males decisions d'anteriors governs durant l'última dècada. Els països que no són capaços de gestionar el dia a dia són els que més pateixen les conseqüències, també als mercats de capitals, que dubten de la seva solvència i viabilitat financera. Avís per a navegants, com és el cas d'Espanya, amb altes taxes de creixement del PIB, però que no sembla suficient per continuar gestionant el dia a dia dels pròxims anys perquè no està resolent, fins ara, problemes estructurals com el de la falta de pressupostos, l'accés a l'habitatge o el futur de la seva competitivitat, que poden canviar a mitjà termini, com ho perceben els mercats.

A França el detonant més evident ha estat el bloqueig del projecte de llei de pressupostos de l'Estat. Després de molts anys ajornant amb les reformes, el país gal necessita amb urgència ajustos considerables per contenir el déficit públic. Això sí, xocant, i de quina manera, amb la resistència política i social. Aquesta paràlisi política ha portat l'Executiu a recórrer a lleis d'emergència o mecanismes extraordinaris per mantenir el funcionament de l'Estat sense les reformes estructurals desitjades. Model de funcionament que ja no convenç els mercats, i que situen la prima de risc en màxims anuals (entorn de 85 punts bàsics respecte al bo alemany), molt elevada per a un país que amb prou feines creix i no reforma. El mercat ha sentit olor de sang, a més, d'una malaltia enquistada, i les conseqüències són imprevisibles.

La crisi francesa no és només un afer intern. Per a Europa, el risc és que es desencadeni un efecte dòmino financer, que tensi els mercats de bons sobirans (sobretot de països amb deute elevat com Itàlia, Portugal o Espanya), exigint una possible intervenció del BCE i renovant dubtes sobre la viabilitat de l'eurozona davant xocs interns. Un escenari que ningú no desitja però que torna a sobrevolar el Vell Continent. |